

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Caput I. Præcipua Decreta quæ insinuant servandos Canones
qualescumque.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

futurumque, ut Iudices primarii Tribunalis, quamvis Laici essent, possent illas admittere, illa auctoritate Spirituali, nec minuta Jurisdictione Temporalis, quam Ecclesiastici à Principibus tenerent.

Locutus sum tantum de potestate, quæ Principibus competit, quatenus Magistratibus Politicis, in Appellationibus tanquam ab abusu. Protectoris Ecclesiæ dignitas, quæ supremæ potestati temporali coheret, illam longius prorogat; verum ejus limites assignare difficile est. Nomen hoc non tribuit Principibus jus faciendi Leges circa res spirituales; sed eis imponit obligationem procurandi executionem earum, quas fecit Ecclesia. Hanc ob causam, Magistratus aliquando admittunt Appellationes tanquam ab abusu propositas à sententiis, quas Ecclesiastici Iudices, circa res spirituales tulerunt. Usurpent auctoritatem quæ sibi non competit, si Appellationes tanquam ab abusu admitterent, cum sententia de qua appellans conqueritur, non est evidenter contraria Legibus Ecclesiæ, quia hoc in casu agitur de interpretatione Canonum, quæ non competit principi: Legis interpretatio pendet ab eo, qui ejus ferendæ auctoritatem habet.

Sed cum evidens est violatos fuisse Canones, Magistratus contendunt appellari posse ad Ordinarium; appellari posse tanquam ab abusu; se posse has appellationes admittere, non arrepto Thuribulo: quia Decretis suis Ecclesiæ inserviunt, ejusque triumphum de contemptoribus Legum ipsius adjuvant, sed illam non regunt. Hæ appellationes vulgares evaserunt, definitio litis plerumque expeditior est. Judiciorum Ecclesiasticorum solemnitates & numerus sententiarum similia, qui necessarius est, ut sententiæ Curiarum Ecclesiasticarum supremam auctoritatem acquirant, tantam prolixitatem, totque impensas trahunt, ut sæpe declinetur hæc via, cum alia occurrit. Clerus Parisiensis an. 1605, congregatus aliquid huic malo remedium afferre voluit, sed ob resistantiam Archiepiscoporum Lugdunensis & Bituricensis, coactus fuit hoc laudabile consilium ad tempus magis propitium transferre.

Tractatus hic Gallicè compositus est à defuncto Domino LE MERRE, in Curia Parisiensi Advocato eruditissimo, mihiq; communicatus ab ipso, Anno 1703. Hunc autem in Latinum verti curavi, Anno 1729. ut subnecterem Observationibus meis circa Constitutiones, quarum nonnullis maxime affinis est: in his enim Autoris consilium imitatus ostendi, quomodo intelligendi sunt *Canones de Rebus Temporalibus* statuentes, eoque modo Ecclesiæ potestatem excedentes, adhibitisque iisdem distinctionibus, exposui extra *Corpus Juris* non vagatus. Hic autem plurima adduxit exempla aliunde sumpta, tum ex *Conciliis*, tum ex *Libris Juris Civilis*, Codice Theodosiano & Justiniano, nec non ex *Capitularibus* aliisque *Constitutionibus Regum Francorum*: quibus testimoniis magnopere illustrantur ac confirmantur quæ à me dicta sunt, ea suplentur quæ omissa sunt, quæque præcipue spectant Leges de rebus spiritualibus à Principibus conditas, ideoque illorum potestatem, saltem, specie, superantes. Unde his Observationibus accedit nova utilitas, ex comparatione, inter Leges Civiles, & Leges Ecclesiasticas utrinque similiter extra suam ditionem vagantes.

TITULUS IX.

DISCUSSIO HISTORICA circa necessitatem solemnibus publicationis Canonum in locis, ubi servandi sunt, faciendæ, illorumve receptionem per usum, ut vim obligandi habeant.

PRÆFATIO.

Occurrunt plura Decreta Summorum Pontificum, tam antiqua quam nova, quæ supponere videntur quod quidquid Titulo *Canonis* insignatur, præsertim si à Sede Apostolica emanet, aut illius auctoritate fulciatur, obliget independentem ab omni stipulatione, in Locis, ubi servandum est, faciendâ, nec non ab omni receptione per usum. Extant etiam celebres Canonistæ, qui docent, quemvis *Canonem* obligare, ac inter alios FAGNANUS in *Cap. I. de Constitutione n. 47.* ubi hæc habet: *Secundo, nota omnes Canones esse de præcepto*; quod deinde probare conatur, nullo excepto Canone, nec circumstantiâ ullâ, petita, aut ex qualitate Canonis, aut ex conditionibus requisitis, ut Lex obliget. Cum ergo multa referat, ut ejusmodi Decreta & Sententiæ Autorum laudatorum discutiantur, & explicentur, in mentem venit referre & explicare Auctoritates, quæ probent, Canones obligandi vim non habere, nisi postquam in locis, ubi vigere debent, debite publicati fuerint, aut per usum recepti sine ulla publicatione.

Ut ergo utrumque feliciter fieri possit, duo incumbunt peragenda. 1. Ut referantur nonnulla hujusmodi, eaque præcipua. 2. Ut colligantur auctoritates, quæ illa elucidant. Utrumque autem genus desumitur ex Pontificibus & ex Conciliis. Hoc autem in prioribus Canonum intricat, quod indistinctè loquantur de obligatione servandi Canones, nulla facta exceptione eorum, qui sibi invicem adversantur, vel qui abrogati sunt, vel quibus derogatum est, aut qui non conveniunt quibusdam Locis, aut Temporibus, aut Personis: undè confundere videntur Canones Generales cum Particularibus; vigentes cum obsoletis; qui ad Fidem pertinent, cum illis qui solam respiciunt Disciplinam; Temporales cum Perpetuis, etsi hæc inter se collata Canonum genera maxime differant. Hoc autem opus eò libentius suscipitur, quod ad Canonum reverentiam plurimum conferre possit, ex collectis hac de re in eo testimoniis.

CAPUT PRIMUM.

Præcipua Decreta quæ insinuant servandos Canones qualescumque.

Horum Decretorum Primum est in *Epistola CÆLESTINI I. ad Episcopos Apulia & Calabria*, Anno 427. scripta. Hic enim *Cap. 1º.* complectens quodvis Canonum genus, sub Titulo *Regularum Patrum*, nomineque *Decretalium Constitutorum*, illorum observationem cuilibet Sacro Ministro in primis commendat, sine ulla restrictione; idque adeo necessarium suggerit, ut eò omisso Populorum salus periclitetur: cum, si sacris Canonibus debita reverentia non habeatur, spes ulla sit fore, ut, quæ aliis sacris rebus debetur, conservetur. „Nulli Sacerdotum liceat quidquam facere quod patrum poscit regulis obviare; quæ enim nobis res digna ser-

„vabit

„vabitur; si Decretalium norma constitutorum, pro
„aliquorum libitu, licentiâ populis permiffâ, franga-
„tur. Nihil novi statuens antiqua Decreta qualia-
„cumque sint fervari præcipit.

Occurrit simile Decretum in *Litteris SIXTI III.* ad
Episcopos Illyricanos missis, nihil addens antiquis regu-
lis, illas indistinctè custodiri jubet. Hac in re
prædecessorum vestigia sequens, qui idem pluries il-
lis præceperant: „Vestrum nemo, [inquit] disce-
„dat, nec ab his deviet, quæ juxta regularum ordi-
„nem frequens ad vos directâ Sedis Apostolicæ de-
„crevit autoritas. Decretum est anni 437.

S. LEO non minùs indistinctè loquitur de obser-
vatione Canonum quorumcumque, in *Præfatione &*
Capite 5.º EPISTOLÆ, quam scripsit An. 443. ad
Episcopos Italiae. Docet, in *Præfatione*, Ecclesiam cor-
pus esse, quod pulchritudinem & puritatem ex obser-
vatione Canonum accipit, illorumque violatione macu-
latur; huic autem Corpori Pontificem præpositum
fuisse, ut ipsius splendorem conferret; alioqui coram
Deo, qui illum præfecit, inexcusabile futurum:
„Ut nobis, [inquit] gratulationem facit Ecclesia-
„rum status salubri dispositione compositus, ita
„non levi nos mœrore contristat, quoties aliqua
„contra constituta Canonum, Ecclesiasticamque Disci-
„plinam, præsumpta vel commissa cognoscimus; quæ,
„si non, quâ debemus vigilantia, refecimus, illi, qui
„nos speculatores esse voluit, excusare non possumus,
„permittentes sacrum corpus Ecclesiæ, quod ab omni
„macula purum custodire debemus, ambientium fœ-
„da contagione fœdari, cum ipsa sibi membrorum
„per dissimilationem compago non congruat.

Quod autem S. LEO mox dixit generaliter, de
quibuscumque servandis Canonibus, hoc idem, in *Cap.*
5.º ejusdem *Epistolæ*, nominatim ac indistinctè dicit de
Decretis prædecessorum suorum, his nimirum verbis:
„Nequid sit, quod prætermisum à nobis fortè cre-
„datur, omnia Decretalia constituta, tam beatæ re-
„cordationis *Innocentii I.* quam omnium decesso-
„rum nostrorum, quæ de Canonum promulgata sunt
„disciplinis, ita à vestra dilectione custodiri debere
„mandamus, ut, si quis in illa commiserit, veniam
„sibi deinceps noverit denegari.

Circa quod S. LEO convenit cum *Sixto III.* in duo-
bus 1.º. Commendat observationem Decretalium Sedis
Apostolicæ, nullâ factâ exceptione. 2.º. Innuat hæc
desumpta esse ex Canonibus: hoc enim inferitur ex
his verbis, de *Canonum Disciplinis*. Differt verò in eo,
quòd pœnas comminatur transgressoribus Episcopis, à
quo *Sixtus* abstinuerat.

Decretum IX. GELASII, circa obligationem ser-
vandi Canones, Anni 492. non minùs generalibus ver-
bis concipitur; postquam enim dicit, Sanctam Sedem
sibi nihil permittere, quod debita Patrum Regulis
reverentiæ adverteretur; imò quidquid illæ præscribit
studiosè custodire: adjicit, rem esse indignam Episco-
pis, inferioribusque Ministris, hæc in re ab exemplo
hujus Sedis discedere, eoque magis, quòd totum
Corpus, Capiti, quod à Deo accepit, sese conformare
debeat: „Cum nobis contra salutarium re-
„verentiam regularum cupiamus temerè nihil licere,
„& cum Sedes Apostolica, super his omnibus, favente
„Domino, quæ paternis Canonibus sunt præfixa,
„pro devotoque studeat tenere proposito, satis in-
„dignum est, quemquam vel Pontificum vel Ordini-
„um subsequenter hanc observantiam refutare,
„quam Beati Petri Sedem & sequi viderit ac doce-
„re, fatisque conveniens sit, ut totum corpus Ec-
„clesiæ in hæc sibi met observationem concordet, quam
„vigere conspiciat, ubi Dominus Ecclesiæ totius po-
„tuit principatum.

Collecta hucusque Decreta diriguntur ad sacros Mi-
nistros, eosque excitant, ad Canonum quorumcumque
custodiam, variis momentis. 1.º. Ob reverentiam illis
debitam. 2.º. Ad salutem Populorum sibi commissio-
rum. 3.º. Ob iteratas sæpius admonitiones à Sede

Apostolica sibi factas. 4.º. Ob Ecclesiæ splendorem
retinendum. 5.º. Pœnarum comminationem. 6.º. Exem-
plo ejusdem Sedis, quæ servat illos, & servandos
docet.

Hoc unum autem in illis vexat, quòd generalibus
locutionibus utantur, iisque secum plura absurda, aut
incommoda, involvere videantur. Sequens verò re-
ipsa intricat; ait enim, quòd, si quis Episcopus, aut
Clericus, vel Laicus, non indifferenter recipiat statuta
SS. Patrum, quæ titulo *Canonum* insigniuntur, seipsum
convincere, se Catholicâ & Apostolicâ fide carere, se-
que efficaciter non credere Sancta Quatuor Evangelia.
Desumitur ex *Epistolâ LEONIS IV.* ad Episcopos
Britanniæ, circa Annum 850. scripta; sic enim loqui-
tur: „Quam ob causam & magna voce pronunciare
„non timeo, quia, qui illa, quæ dicuntur Sanctorum
„Statuta, quæ apud nos *Canones* prætitulantur, five
„sit Episcopus, five Clericus, five Laicus, non indif-
„ferenter receperit, ipse se convincit nec Catholi-
„cam & Apostolicam, nec vera Christi Evangelia qua-
„tuor, utiliter & ad effectum suum retinere vel cre-
„dere.

Extat hoc Decretum apud GRATIANUM *Canon.*
I. DIST. XX. in verbis paulo diversum. Augetur dif-
ficultas non parum, ex eo, quòd antea enumerans
Canones recipiendos, multos inter illos collocat, qui
sunt vel obscuri, vel ambigui, vel moribus Gallorum
non apti, vel sibi invicem repugnantes, ob diversas
locorum, temporum, & personarum circumstantias.
Legenda hujusmodi enumeratio, ut sanè de hæc diffi-
cultate judicari possit.

Decretis hujusmodi, ex *Epistolis* Pontificum desum-
ptis, adjiciendi nunc sunt notabiliores *Conciliorum Ca-*
nones, quia similem pariunt difficultatem, eamque
confirmare videntur exemplo suo.

Ejus generis sunt *Can. I. Conc. CALCEDON.* An.
451. celebrati. *Canon. 2. Concilii in TRULLO* habiti,
An. 692. *Canon. I. Conc. NICÆNI II.* convocati An.
787. In hoc conveniunt, quòd Canonum omnium ante-
teâ conditorum à Conciliis, tam Generalibus, quam
Particularibus, five Orientalibus, five Occidentalibus,
executionem præcipiant. *Trullanus* alios explicat,
hujusmodi Conciliorum seriem contexens, quæ in
genere tantum alii recensent.

Cum Canones illorum Conciliorum inter se quan-
doque dissentiant, factum, ut contrarii, ab uno quoque
trium mox citatorum Canonum, probentur firmen-
turque. Exemplum habes hujus contrarietatis maxi-
mè notandum, in *Canone 14. Concilii Antiocheni*,
An. 341. celebrati, qui reprobatur appellationes ad Se-
dem Apostolicam; & Canonibus *Africanis*, qui illas
itidem damnant; si conferantur cum Canonibus *Conc.*
SARDICENSIS, An. 347. habiti, qui easdem probant.
Undè fit, ut præcipi nequeat observatio omnium
Canonum, quin simul præcipiatur, ut contrarii
Canones serventur.

Ut ergo clariùs pateat, quæ, ex tribus laudatis
Canonibus, Calcedonensi, Trullano, ac Nicæno, exur-
gat difficultas, referendi sunt singuli ipsissimis verbis.
Primus sic concipitur: *Canones, qui à Sanctis Patri-*
bus in unaquaque Synodo huc usque constituti sunt, ob-
servari æquum censuimus.

Hæc locutio, in unaquaque Synodo, adeò generalis
est, quòd comprehendat, tam Synodos Occidentales,
quales *Arelavensis*, An. 314. *Sardicensis*, An. 347.
Carthaginensis, *Milevitana*, cæteræque *Africana*, ce-
lebrata ante annum 451. quam Orientales, quæ in
Codice Universalis Ecclesiæ continebantur, quæque
solæ Canones condiderunt, nimirum, *Nicæna*, *Con-*
stantinopolitana, *Ephesina*, *Ancyrana*, *Neocæsar. Antio-*
chena, *Laodicæna*, & *Gangrensis*.

Hæc autem considerationes confirmantur à *Canone*
Trullano, cujus hæc sunt verba ad rem apposita. Ob-
„signamus etiam reliquos omnes Canones, qui à Sanc-
„tis & beatis Patribus expositi sunt, id est à 318. divis
„Patribus, qui Nicææ convenerunt, ab iisque qui Ancy-
„ra,

» ræ, & iis etiam qui Neocæsareæ, similiter & qui
» Gangris. Præterea & ab iis qui Antiochia Syriae,
» atque etiam qui Laodicea Phrygiæ. Præterea autem
» à 150. Patribus qui in hac à Deo conservanda &
» Imperiali Civitate convenerunt, & à 200. qui Ephe-
» siorum Metropoli prius coacti sunt, & 630. Sanc-
» tis & Beatis Patribus qui Calcedone, similiter &
» iis qui Sardicæ, & qui Carthagine, & qui rursus
» in hac Dei Cultrice & Imperatrice urbe conven-
» runt sub Nectario, qui huic Imperanti Civitati præ-
» sidebat, & Theophilo, qui fuit Alexandria Archiepis-
» copus.

Cætera, quæ habentur in eodem, tam præceden-
tia, quam subsequencia illud quod retulimus, præ-
termittendum ducimus, quia ad elucidationem Cano-
nis Calcedonensis, nec non & Nicæni, prout iste cum
illo convenit, non faciunt; spectant siquidem par-
tim ad Canones Apostolorum, partim ad Epistolas
Patrum Græcorum, quæ *Canonica* vocantur. Quoad
Nicænum *Canonem*, notare sufficit: 10. Quod expres-
sam mentionem non faciat, nisi de Sex Conciliis
Generalibus præcedentibus, & de Conciliis Provin-
cialibus, de quorum numero tacer. 20. Trullanam
Synodum inter Sex comprehendit. Hujus autem
Canones, in pluribus, Ecclesiæ Romanæ, seu Oc-
cidentalis Canonibus adversantur: ideoque Canones
secum repugnantes probet, sicuti Calcedonensis I.
Trullanus II. eorumque observationem insimul præ-
cipiat.

Jam satis superque de Decretis, quæ indistinctè
præcipiunt, ut Canones ab omnibus serventur, ac
de Canonibus illa confirmantibus, in eo quòd
idem præcipiunt, & de incommodis hinc emergen-
tibus, nempe, Decreta illa, nec non & Canones
hujusmodi, ad impossibile obligare; cum simul ser-
vari nequeant, quæ contraria: Item, obligare ad
servandos Canones non receptos, aliose abrogatos,
vel ut noxios, vel ut moribus patriis non con-
sentaneos.

Nunc, ad hæc absurda, aliave similia respondendum,
10. Prædicta incommoda non occurrere, nisi in Cano-
nibus ad Disciplinam spectantibus; cessare autem si-
mens Ecclesiæ inspicitur. Hanc autem aliam non
esse, quam ut unaquæque Regio Canones sibi con-
venientes observet. Hoc positò, nullum incommodum:
nulli Canones damnantur, sed in honore habentur,
prout cuique loco utiles sunt. Omnes quidem re-
verentiâ digni sunt, sed non omnes utique uti-
les: diversa remedia, diversis morbis applicanda:
illorum usus liber esse debet, dummodò quilibet iis
utens ad salutem perveniat. Hoc unum Ecclesiæ de-
siderat: modus est indifferens; si probatus fuerit ab
iis, qui præfunt, vel præesse debent. Fides una est
& eadem apud omnes, & esse debet: mores autem
non item; sed illorum diversitas permittenda, prout
necessitas, vel utilitas id postulat. Extant non pauci
Canones, sive antiqui, sive novi, qui id docent.
Circa res hujusmodi maxima vis usus & consuetudinis.
Multa antiquitatis vigerunt, postea abolita fuerunt,
deinde restituta, pro temporum varietate. Quæ nunc
vigent, abrogationi obnoxia sunt.

Respondendum. 20. Propositiones generales pro
subiecta materia accipiendas: Nomine autem *Canonum*
servandorum, non alii intelliguntur, quam, qui re-
cepti sunt, & vigent; ideoque vim Legis habent.
Hinc autem sequi quòd Canones decretave, quæ in-
distinctè præcipiunt, ut Canones serventur, intelli-
gendi sunt de iis, qui adhuc in vigore sunt, eaque
omnia habent, quæ requiruntur ad obligandum.

Respondendum. 30. Plura ex adductis Decretis con-
dita fuisse benè multos post annos, quibus lati erant
Canones, quorum observationem indistinctè com-
mendabant præcipiebantque: idcirco istos jam jam
publicatos, aut per usum, multò prius obligasse;
eaque de causâ, ut custodirentur, urfisse, dummo-
dò non fuerint aboliti.

CAPUT SECUNDUM.

*Autoritates, quibus relata Decreta explicantur, probatur-
que, Canones non obligare, nisi in Locis, ubi servandi
sunt solemniter publicentur, & interdum publica-
tionem iterandam esse, vel nisi saltem per usum re-
cepti fuissent.*

Collectioni faciendæ præmittendum, [ut ex di-
cendis patebit] obligationem publicandi Leges
quascumque ex Jure Naturali nasci; cum, sine publi-
catione, debite cognosci nequeant, nullisque obliga-
ri possit ad faciendum, quod non novit: quia ad im-
possibile nemo obligari potest. Hinc innumeri pro-
pemodùm Canones hanc præceperunt: Et præsumen-
dum, illos, qui illius non meminerunt, supposuisse
illius necessitatem adeò notam esse, ut Prælati,
quibus publicandi onus incumbit, huic muneris non
defuturi essent. Itaque hujus Collectionis Scopus
præcipuus non est, ut probetur, quæ, & quanta sit
Publicationis necessitas; sed, ut ostendatur, quis il-
lius modus, cæteraque explicantur: quæ ad illam
pertinent. Quod cum melius feri non possit, quam
Conciliorum testimoniis, quæ de illa mentionem ex-
pressam fecerunt, occurrentia ab initio sæculi IV. us-
que ad sæculum XV. accuratè congeremus, salvo
tamen necessario defectu.

Antiquissimum omnium defumitur ex *Concil. ARE-
LATENSI*, habito An. 314. Extat in illius *Epistola* ad
SYLVESTRUM Pontificem. Supponens Concilium
Decreta sua vim obligandi habere non posse sine
publicatione, mittit illa ad illum, ut illius opera in-
notescerent per totum illius districtum, & Christia-
norum infinitæ multitudini, ad Imperatorem Sena-
tumque Romanum, ob negotia apud eos peragenda
confluenti. Eamque esse ipsius mentem his verbis
significat: *placuit etiam, antequam à te, qui majores
Dioceses tenes, per te potissimum omnibus insinuari.* Cor-
ruptus est hic locus; ut restituatur legendum, *ante
à te audiri, & cognosci, qui major es Diocesis, à te po-
tissimum omnibus insinuari.* Colligitur hæc restituito
ex *Summa Epistola* præfixa Canonibus: *quod decre-
vimus communi consilio charitati tue significavimus, ut
omnes sciant quid in futurum observare debeant.* *CONC.
TOM. I. pag. 1426. & 1427.*

Laudatum Concilium quodammodo Generale fuit;
quia ex præcipuis Orbis totius Provinciis constabat,
& ab Imperatore convocatum fuerat, ad finiendas
Controversias Universam Ecclesiam spectantes; & *Le-
gati* Sedis Apostolicæ interfuerunt. Idcirco Canones
illius publicatione generali indigebant, ut ad omnes,
propter quos conditi erant, pervenire possent. In
quo hi Canones differebant ab illis, de quibus
CÆLESTINUS, in *Epist.* supra objectâ: ubi insinuat,
extare Canones proprios quibusdam Regionibus, vel
cuidam generi Personarum, quos ideò illarum Cano-
nes appellare licet, ob peculiarem ad illos respectum.
Hic autem videtur sensus illorum verborum, *nulli
Sacerdotum liceat suos ignorare Canones: Vox illa, suos,*
attentione digna, legitur non solum apud *JUSTELLUM*
& *LABBEUM*, sed etiam apud *BURCHARD. Lib. II.
Cap. 16. & IVONEM CARNOT. Part. VI. C. 281.* si verò
apud *Gratianum* omittatur *Can. 4. DIST. XXXIII.*
idemque fiat quandoque in *Capitular. 6. Regum Fran-
ciæ*, interdumque mutetur in istam, *sacros: mendum
est, corrigendum per Epistolam ipsam, prout refertur
à citatis Autoribus.*

Eandem publicationis necessitatem itidem suppo-
nit *Concil. NICÆN.* An. 325. in *Epist. Enciclica*, seu
Circulari, missa ad Episcopos, qui non interfuerant;
sic enim ibi loquitur: *Quæ literis ad vos perscri-
bere visum est, ut intelligere possitis quæ Decreta san-
citraque.* *SOCRAT. Lib. II. Cap. 9.*

Eandem suppositionem videre est in *EPIST. Con-
cilii SARDICENSIS*, habiti An. 347. ad Papam *JULIUM*,
qua